Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

CUMARTESİ 24 MAYIS 1919

Yunan ordusu Manisa ve Aydın'a yürüyor

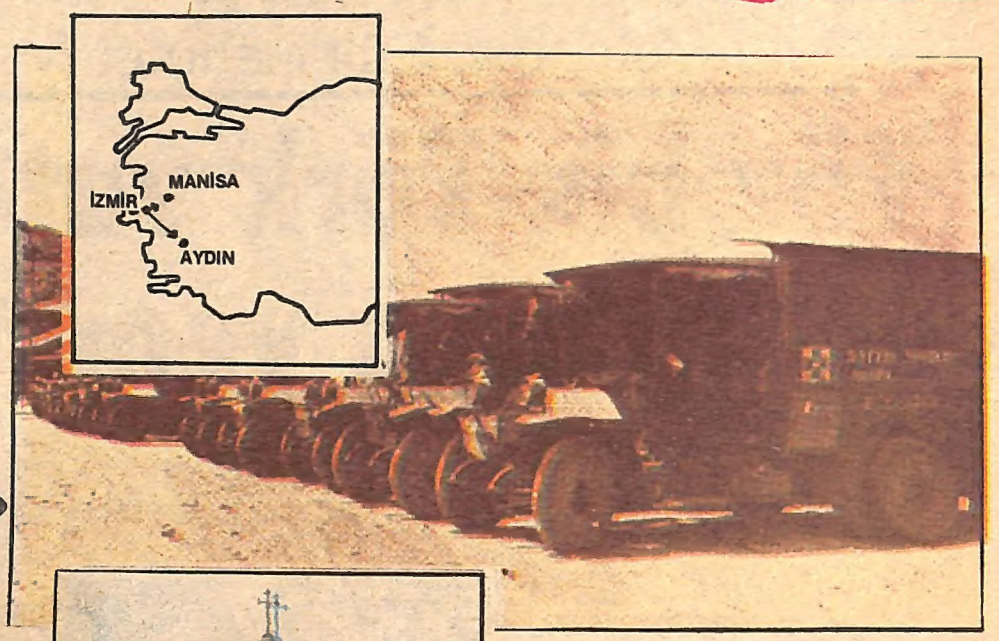

Anadolu içerilerine doğru süratle orduyu ilerletebilmek için Loyd George ile Zaharof İzmir'e kamyon doldurmuşlardı. Bunlar "Kızılhaç" işareti ile gelmişti, yalnız silah ve asker taşırdı.

● Venizelos, bu 2 Türk şehrinin işgalini emretti

İZMİR

YUNAN kuvvetlerine, süratle Aydın ile Manisa'yı işgal etmeleri için emir verildiği açıklanmıştır.

Paris'te bulunan Venizelos'tan, Yunan işgal kuvvetleri kumandanı Zafiriu'ya dün arka arkaya telgrafla üç emir gelmiştir.

20 mayıs tarihini taşıyan birinci emirde, yerli Rumların silahlandırılmaları istenmiş, takviye kuvvetleri gönderildiği bildirilmiştir. Venizelos'un bu emirnamesinde, **"Aydın'ı işgal etmeyi lüzumlu hissediyorsanız yapınız. Ancak daha fazla güneye ilerlemeyiniz. Çünkü İtalyanlarla tartışma çıkarmak taraflısı değilim."**

Yunan kumandanı, bu emri uygulamadan gene Paris'ten 21 mayıs tarihini taşıyan ikinci bir emir almıştır. Bunda da Venizelos, **"Paris'te Yüksek Konsey'in kararı gereğince Ayvalık kazası ve İzmir sanacağında bulunan toprakları işgal ederek oralara Yunanistan'dan göçmen getirilerek derhal yerleştirilmelerini"** emretmiştir. Venizelos, Aydın'ın güneyine de kuvet göndermek gerektiği takdirde İngiliz amiralinden müsaade alınmasını da hatırlatmıştır.

SON EMİR

Yunan kumandanı tam harekete geçeceği sırada bu defa limanda bulunan Averof zırhlısının telsizi vasıtasıyla Venizelos'tan şu acele emri almıştır:

"Kuşadası'na çıkan İtalyanların, sizden evvel işgal etmeleri tehlikesinden ötürü, bir an evvel Aydın'ı işgal ediniz."

Bunun üzerine Albay Zafiriu, emrindeki kuvvetlere "taarruz emri"ni yollamıştır.

Öğrendiğimize göre ileri hareket yarın saat 11.00'de başlayacaktır. Hedefleri Aydın ile birlikte Kasaba ve Manisa'nın da işgalidir. Taarruza beş piyade alayı ile iki dağ topçu taburu katılmaktadır.

BAHANE

Albay Zafiriu, İngiliz askerî muşaviri Albay Smith ile yaptığı bir konuşmada sözde Türklerin Manisa ve Aydın havalisinde Hıristiyanları kesmeye hazırlandıklarına dair elinde bilgi bulunduğundan bahsetmiş ve taarruz için gerekli müsaadeyi almıştır.

Öğrendiğimize göre Venizelos Paris'ten ilk emri yollamadan 19 mayısta Yüksek Konsey'e başvurmuş, kuzeyde Ayvalık, güneyde de Aydın'a kadar uzanan topraklarımızın işgali için müsaade istemiştir. Venizelos'un gayesi Büyük Menderes vadisini de tüm kontrolü altına almak olmuş, fakat konsey buna rıza göstermemiştir.

Yunanın her zaferini İzmir'de Ayafotini kilisesinin çanları Rum halka duyururdu

Anadolu üzerinde Amerikan mandası

"Amerika Bahri Telsiz Telgraf Matbuat İdaresi" dün İstanbul gazetelerine aşağıdaki telgrafı dağıtmıştır:

"Paris, 23 - Genç Türkler Anadolu'da Amerikan mandasını istemişlerdir. Reis Vilson tarafından senatoya bildirilen bu fikir ekseriyet üzerinde iyi tesir bırakmıştır.

Fakat henüz bu hususta kati bir karar yoktur.

Amerikalıların manda meselesine taraftar oluşları, hiçbir menfaat takip etmeksizin, bir memleketin nasıl idare edileceğine ve halkın rüştünü isbat ettiği anda onlara nasıl istiklâl verileceğine bir nümune göstermek arzularından ileri gelmektedir."

Vilson prensipleri,

Günlerden beri üzerinde durulan ve hatırlatılan Vilson prensiplerinin 12'nci maddesinin ana noktaları şunlardır:

★ Bugünkü Osmanlı İmparatorluğu'nun Türklerle meskûn yerlerine hakimiyet bahşedilmek lazım gelir.

★ Osmanlı İmparatorluğu'nun diğer milletlerin yaşadığı bölgelerine serbest gelişme selahiyeti verilmelidir.

★ Çanakkale Boğazı beynelmilel kontrol altındü bütün memleketlerin gemilerine açık tutulmalıdır.

Kuvayı Millîye'nin kurulması istendi

● 57. Tümen Komutanı Albay Şefik Bey'in «en iyi tedbir» olarak belirttiği bu fikre Genelkurmay Başkanı da katılıyor

Harbiye Nâzırı Şevket Turgut Paşa

AYDIN'da bulunan "57'nci Tümen Kumandanı Albay Şefik'ten Genelkurmay Başkanlığına dün çok mühim bir şifre telgraf geldiği duyulmuştur.

Albay Şefik, bölgesinde durumun çok tehlikeli bulunduğunu, devamlı firarlar olduğunu, Yunanlıların ilerlediklerini yerli rumların tecavüzlere başladıklarını anlattıktan sonra:

"Durumu düzeltmek için Kuvayı Millîye teşkilatı vücuda getirmenin en iyi tedbir olabileceği"ni belirtmiştir.

Genelkurmay Başkanlığına yakın çevreler, Genelkurmay Başkanı Cevdet Paşa'nın bu raporun altında **"Son fıkra gayet mühimdir. Acele etmek lazımdır"** diye kayıt koyduğunu ve bu fikri desteklediğini söylemektedirler.

Aydın'da Albay Şefik'e acele verilen cevapta da şöyle denilmektedir:

"Yunanlılara iyi davranılması Aydın'ın geleceği için telafisi mümkün olmayan zararlar doğurur. Bunu halka süratle anlatmanızı rica ederim. Askerin dağılması pek büyük fena geleceklere yol açar. Bütün subaylar heyeti ise işe çok ehemmiyetle sarılmalıdırlar."

BEKİR SAMİ'YE TALİMAT

Diğer taraftan Bursa'da 17'nci Kolordu Kumandanı Bekir Sami Bey'e yollanan gizli bir emirde de Manisa'daki kuvvetlerin ve bilhassa silah ve cephanenin emin yerlere doğru çekilmesi, bunlara ihtiyaç olduğu bildirilmiştir.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

PAZARTESİ 26 MAYIS 1919

Selçuk ile Bayındır işgal edildi

YUNAN ORDUSU MANİSA'DA

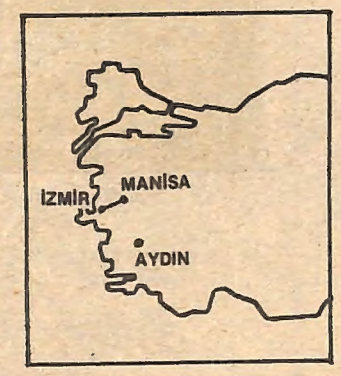

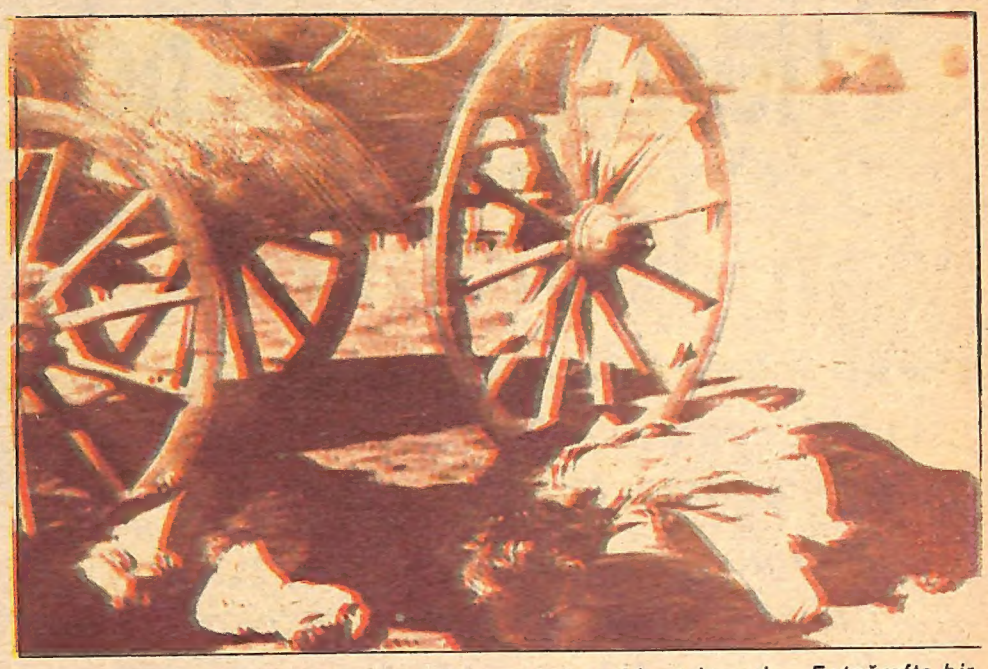

Yunan işgali üzerine göç yollarına düşenlerin hepsi kurtulamadı... Fotoğrafta bir baba ve iki evlâdını vurulmuş olarak görüyorsunuz.

İzmir'i terkedip göç yollarına düşen bir grup.

● *Yerli Rumlar Yunan kuvvetlerini çiçeklerle karşılarken, halk da göç için yollara döküldü*

İZMİR

YUNAN kuvvetleri pazar günü Manisa, Bayındır ve Selçuk'u işgal ettikleri bildirilmektedir.

Bir Yunan gazetesinin muhabiri Manisa'nın işgali hakkında şu bilgiyi vermiştir:

Manisa halkı (Rumlar) cumartesi gününden itibaren Yunan kuvvetlerini beklemeye başlamışlardı. Tepelere çıkmışlar ve gözcüler yerleştirmişlerdir. Pazar sabahı 8'de ilk Yunan kuvvetlerinin yakındaki ve Rum çoğunluğu bulunan Hamidiye köyünden çıkıverdikleri görüldü. Manisa Rumları, başta Efes metropoliti olduğu halde, ellerinde Yunan bayrakları ve çiçeklerle Yunan birliğini karşıladılar.

"Türk mütesarrıf Türk halkını sükûnete davet eden bir beyanname dağıttırdığından mukavemet olmadı, hiçbir olay cereyan etmedi. Sabah 10 buçukta Manisa, Yunan kuvvetlerinin tamamiyle eline geçmiş oldu."

İNGİLİZ SUBAYININ MÜDAHALESİ

Manisa'dan gelen bir habere göre, işgalden bir gün önce, orada bulunan 59'uncu Topçu Alayı'nın kumandanı olan subay-asker firar ettiğinden yerli halktan gönüllülerin yardımı ile topları insan gücü ile şehir dışına çıkartıp kaçırmak istemiş fakat Manisa'daki İngiliz subayı halkı tehdit ederek topların kurtarılmasına mâni olmuştur.

Yunan Divan-ı Harbi, Türkler'i yargılamaya başladı

YUNAN gazeteleri, İzmir'de Yunan divanıharbinin faaliyete geçtiğini yazmaktadır.

İzmir'den verilen bir habere göre, cuma günü harp divanına Merkez Oteli sahibi Abidinzâde Tevfik çıkarılmış ve Leon adındaki Yunan destroyerini havaya uçurmak için komplo hazırlamış olmakla suçlandırılmıştır. Yunan iddiasına göre, Abidinzâde Tevfik, elinde, namlusu tütmekte olan rövolveri ile yakalanmıştır.

Tevfik'i yakalayan Yunan subayı ve şahit Okonomos gelmediğinden dava başka güne bırakılmıştır.

Stançena adında bir Bulgar kadını da, Yunan askerlerine ateş eden Türkleri evine aldığından dolayı divanıharbe verilmiştir.

Atina basını, yağma ettiği paralar daha avucunda iken yakalanan bir Yunan askerini şöyle savunmaktadırlar:

"— Bu zavallı Yunan askeri, hapishane firarisi bir Türk'ün karışıklık esnasında avucuna sıkıştırdığı bu para ile şaşkın vaziyette iken yakalanmıştır."

PATRİKHANE: «İSTANBUL YUNANLILARA VERİLMELİ»

LE TEMPS gazetesi, "İstanbul Rumlarının fikri nedir?" başlığı altında, Patrik vekili Dorotee ile muhabirinin yaptığı mülâkatı yayınlamaktadır.

Dörtler konseyinin son toplantılarında Türkleri İstanbul'dan atmamak hususunda bir karara vardığının duyulması üzerine teessüre kapıldığını söyleyen Patrik vekili şunları da sözlerine eklemiştir:

"Bu kararı büyük bir hayret ve derin bir teessürle karşıladık. Bize göre, İstanbul katî olarak Yunanlılara verilmelidir. Adalete sığınıyor ve bundan böyle Türk idaresi altında yaşamak istemediğimizi ilân ediyoruz. Padişah İstanbul'dan atılmadıkça, zorbalığın hak üzerindeki baskısı kaybolmayacaktır."

Saltanat Şûrası Yıldız Sarayı'nda toplanıyor

- *Kabinede dün kadınların toplantıya alınıp alınmaması tartışıldı*
- *Memleket gazetesi, «Şûra, gücünü milletten almıyor» diye yazıyor*

İZMİR'in Yunanlılar tarafından işgalinden feci durumumuzu görüşmek üzere Saltanat Şûrası bu sabah Yıldız Sarayı'nda toplanmaktadır.

Muhtelif zümreleri temsilen toplantıya katılacak olanlara davetiyeleri dün gönderilmiştir. Vekâletler, Darülfünun, Basın Ticaret Odası, Fırkalar ve ayrıca Trabzon, Paşaeli, Adana, İzmir, Vilâyatı Şarkiye Müdafa-i Hukuku Milliye Cemiyetleri de temsilcilerini yollamaktadırlar.

Basını **Mahmud Sadık** (Yenigazete), **Rauf Ahmed** (İstiklâl), **Şaki** (İleri), **Refi Cevad** (Alemdar), **Hilâli** (Sabah), **Velid** (Tasvir), **Asım** (Vakit) ve **Necmettin Sadık** (Akşam) beyler temsil etmektedirler.

(Memleket) gazetesi, bu heyette İngiliz mandasını davet eden bir gazetecinin bulunduğunu belirterek heyeti boykot etmiştir. Bu gazete, Saltanat Şûrası hakkında da şunları yazmaktadır:

"Saltanat Şûrası, kuvvetini milletin sinesinden almaktadır denilemez. Çünkü seçimle teşkil edilmemiştir ve davetiyelerle toplanmaktadır."

Yıldız Sarayı'nda bugünkü toplantıya katılacağı öğrenilen Veliaht Abdülmecit Efendi, kızı Dürrüşehvar sultanla beraber...

KADINLAR

Öğrendiğimize göre, Saltanak Şûrası'nın toplantı ile ilgili olarak hükümetin dün yaptığı toplantıda "kadınların toplantıya iştiraki" konusunda uzun tartışmalar cereyan etmiştir. İlk haberlerde muallime Halide Edip Hanımefendi'nin de toplantıya katılacağı bildirildiğinden bu tartışmaya lüzum duyulmuştur.

Kabine toplantısında Raşid Akif Paşa, hanımların toplantıya katılmalarına şiddetle karşı koymuştur. Çürüksulu Mahmud Paşa ise kadınların namayacağını söylemiştir. Nihayet, Halide Edip Hanımefendi'nin toplantıya gelmeyeceği anlaşılmış ve tartışmalara son verilmiştir.

TERCÜMAN KAPATILDI

Sansür heyetinin bir emri ile, şehrimizde çıkmakta olan TERCÜMAN Gazetesi iki gün müddetle kapatılmıştır.

Silahlı Rumların dolmaya başladığı güzel Giresun'umuzdan bir manzara.

Giresun'a dönen Rumlar silah ve cephane getiriyor

- **Milleti beraberliğe çağıran Işık gazetesi, "Mezarımıza hiç olmazsa namus için, millet için öldü yazılsın" diyor**

DÜN limanımıza gelen Yunan bandıralı bir vapur, Rus sahillerinden topladığı firari sürülerini Giresunumuza bıraktı.

IŞIK gazetesinde İbrahim Hamdi Bey bu olayı şöyle anlatmaktadır:

"İçimizden askerlikten kaçan şimdi ise yine vatan diye memleketimize gelen bu kiryeler kimlerdi? Biliyor musunuz? Merak edin de bir görün. Getirdikleri eşyaları seyrederken zavallı Türk'e acımamak elden gelmiyordu. Bir sandık açılıyor, içinden kocaman iki levha çıkıyor. Biri mahut serseri Venizelos'u gösteriyor, diğer levha, bir neferin eline kocaman bir Yunan bayrağı veriyor, minareyi karanlıklara gömüyor. Bunu Arslanoğlu Sava namında bir Osmanlı Rum'u eşyası ile getiriyor. Diğer bir sandık açılıyor, içinden silah ve cephane çıkıyor."

İbrahim Bey yazısında, İzmir'de kardeşlerimizi öldüren Yunanlılığın Giresun'da da faaliyet halinde bulunduğunu açıklayarak halkı birleşmeye davet ediyor ve diyor ki:

"Maksadınız yaşamaksa onun yolu birliktedir. Cemaatten kaçan her fert boynuna ipini kendisi takıyor demektir. Sarıklı, sarıksız, fesli başlıklı hepiniz birleşir başlarınızı, kollarınızı birleştirir öyle iş görürseniz, pişman olmazsınız. Türk'ün aklı sonradan başına gelir darbımeselemizin artık misale ihtiyacı kalmamıştır. Mezar taşlarımıza hiç olmazsa "Namusu ile ölmüştür", "Millet için ölmüştür" cümleleri kazılsın."

● İNGİLİZLER MİTİNGLERİ YASAKLADI

Dünkü pazar günü biri Beyazıd Meydanında öğleden sonra 2'de diğeri Beşiktaş'ta Taşlık'ta iki büyük miting yapılması kararlaştırılmış ve el ilânları dağıtılmıştı.

Fakat İngiliz kumandanlığının bir emri ile İstanbul polis müdüriyeti bütün mitingleri yasak ilân ettiğinden her iki miting de yapılamamıştır.

Diğer taraftan Sultanahmet mitinginde alınan kararları üç kişilik bir heyet dün Saraya götürmüştür. Öğrendiğimize göre, Harbiye Nazırı Şevket Turgut Paşa tarafından götürülen heyetin üyelerine Padişah Vahdettin:

"Ağzımızı açalım, bağıralım. Seslerimizi yükseltelim. Fakat katiyen elimizi kaldırmıyalım." demiştir.

Mitinglerde onbinlerce İstanbullunun, Yunan istilasına karşı mücadele etmek, icap ederse kan dökmek hususunda and içmesinin padişahı ürküttüğü,İngiliz kumandanlığının ikazı üzerine de miting heyetine bu tavsiyede bulunduğu anlaşılmaktadır.

Mustafa Kemal Paşa Havza'ya gitti

SAMSUN

Dokuzuncu Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşa ile maiyetindeki subaylar şehrimizden ayrılarak Havza'ya gitmişlerdir.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

SALI 27 MAYIS 1919

Yıldız Sarayı'ndaki toplantıda bir karara varılamadı

Saltanat Şûrası yerine, «Millî Meclis» istendi

Eski Senato Başkanı Ahmet Rıza, hükümetin milletten kuvvet almadığını söyleyerek, «Halk ile hükümet arasında fikir birliği yok» dedi

●

Hürriyet itilaf Fırkası, İngiliz mandası talep ederken, gazeteci Ahmed Rauf da Amerikan mandası istedi

DÜN Yıldız Sarayı'nda toplanan Saltanat Şûrası bütün ümitleri boşa çıkarmış, beklenenlerden hiçbirini getirmemiştir.

Toplantıda konuşan temsilcilerinden birinin Amerikan mandasını, diğerinin de İngiliz mandasını istemesi derin üzüntü yaratmıştır. Birçok delegeler de derhal bir "Millet Meclisi" teşkilini talep etmişlerdir.

Öğleden sonra 3'te Padişah Vahidettin, yanında Veliahd Abdülmecit efendi olduğu halde salona girmiş, yaptığı kısa açış konuşmasında devletinin vaziyetinin fevkalâde önemli olduğunu bu sebeble memleketin ileri gelenlerinin davet edildiğini söylemiş elli, altmış kelimeden fazla olmayan sözlerini bitirince de gene yanında velihat bulunduğu halde çıkıp gitmiş, neler konuşulacağını merak dahi etmemiştir.

Başkanlığa geçen Sadrazam Damad Ferid, İzmir'in işgali ile ilgili notalardan bahsetmiş fakat yurdun işgali karşısında ne gibi tedbirler alınması gerektiği hususunda hiç bir şey söylememiştir.

Bunun üzerine söz alan senato başkanı Ahmed Rıza Bey, Damad Ferid'i ve davranışlarını tenkid ederek, Saltanat Şûrası yerine Millî bir Meclisin kurulmasını istemiş ve demiştir ki:

"Milletten kuvvet almayan bir hükümet zaaf ve âcizden kurtulamaz. Hükümetin İzmir'de önüne geçemediği ve geçmeye teşebbüs etmediği facialara vatanın başka yerlerinde de mani olamayacağı muhakkaktır. Bundan başka halk ile hükümet arasında fikirbirliği görülemiyor. Halbuki bu, muvaffakiyet için esaslı şarttır."

Ahmet Rıza Bey ayrıca Damad Ferid'in konuşmasında birçok noktaların karanlık kaldığını, itilâf devletlerine müracaatlara ne gibi cevaplar alındığından bahsedilmediğini de söylemiş, Damad Ferid bu mücadeleye kızarak, minin bu gibi sorulara müsait olmadığını, Ahmet Rıza Bey'in Senato'da sual sorabileceğini kaydetmiştir.

Bundan sonra konuşan Darülfünun profesörlerinden Selâhattin Bey, Dr. Akil Muhtar, Baro Reisi Celâlettin Arif Bey, Trabzon Müdafai Hukuk Cemiyetinden Ömer Fevzi, Millî Kongre'den Hüsnü, bir fikir etrafında birleşmişler ve Millî Şûra'nın teşkilini istemişlerdir.

İstanbul basınının de- gazetesinden Ahmed Rauf ise, Osmanlı Devletinin parçalanmasını hedef tutan projeler olduğunu ve bunlara mani olmak için tek çare bulunduğunu söyleyerek Amerika'nın davet edilmesini ve Türkiye üzerinde manda idaresi kurmasının kendisinden istenmesini talep etmiştir.

Ahmet Rauf, "Türkiye üzerinde Amerika'nın manda idaresini kurması bu devlet için bir vazifedir." demiştir.

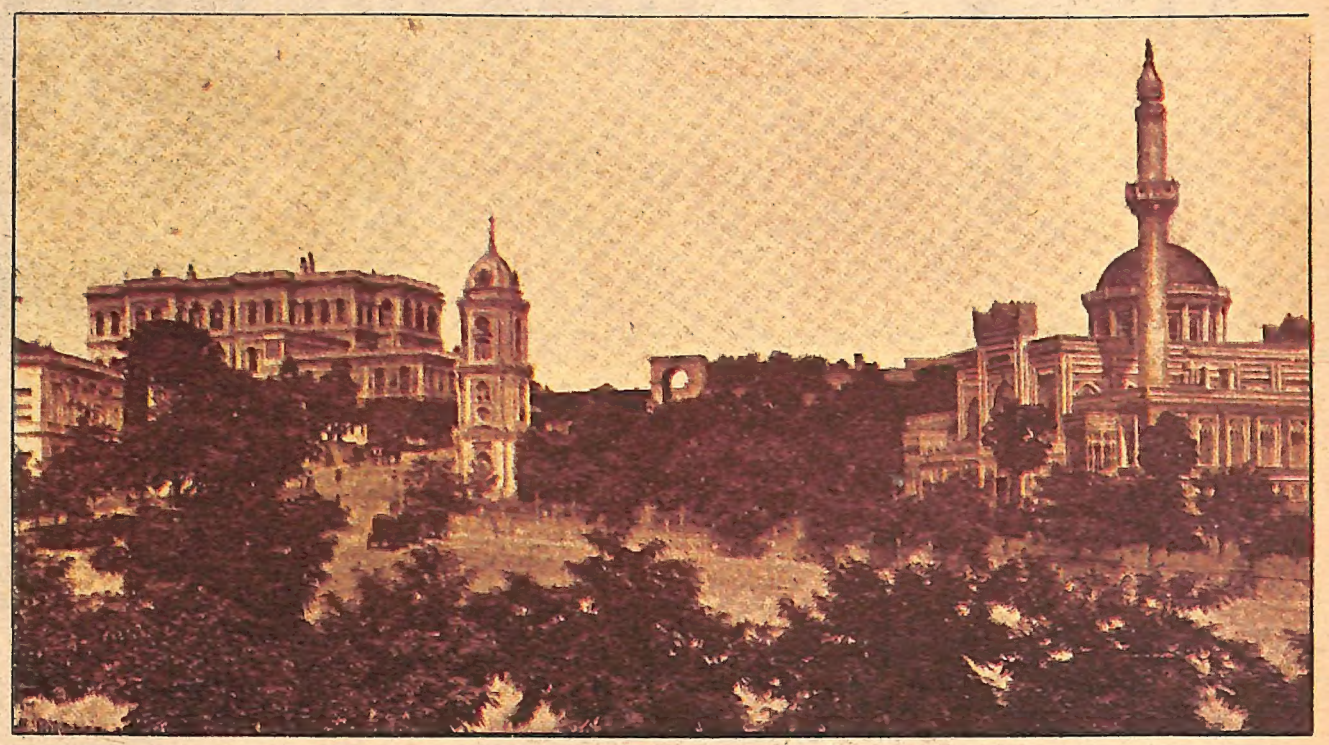

Yıldız Sarayı ile Hamidiye Camii'nin uzaktan görünüşü.

Saltanat Şûrası'nın toplantısında Damat Ferid'le tartışan, kabineyi tenkid eden eski senato başkanı Ahmet Rıza Bey'in Kalem dergisinde çıkan bir karikatürü.

Nafia Nazırı Ferid Bey

«Avrupa, Türkiye'yi paylaşmak için uğraşıyor»

YENİ Nafia Nâzırı Ferid Bey, İLERİ gazetesinin bir muhabirine, "Avrupa diplomasisi hakkımızda iyi niyetler beslemiyor" demiş ve şu izahatta bulunmuştur:

"Şark meselesinin halli kolay bir iş değildir Avrupa, Karlofça muahedesinden beri Türkiye'yi taksimle uğraşmaktadır. Resmî, gayri resmî belki binlerce proje hazırlanmış fakat tatbike imkan bulunamamıştır. Şark meselesinin halli bir Şark meselesidir.

"Ordularını terhis, silahlarını teslim etmiş olmakla beraber Osmanlı milleti daima son sözü söylemek hakkını muhafaza etmiştir."

YEGANE KURTULUŞ YOLU İNGİLİZ MANDASI İMİŞ!..

TÜRKİYE'nin İngiltere'nin himayesi altına girmesini sağlamaya çalışan Türklerin faaliyetlerini genişletmekte oldukları görülmektedir. Son günlerde Sait Molla imzasıyla Anadolu'da bütün belediye reislerine telgraflar gönderilmiş, İstanbul'da "İngiliz Muhipleri Cemiyeti"nin kurulduğu bildirilerek şu taleplerde bulunulmuştur.

İngiliz taraftarlığı kuvvetlendirilmeli ve süratle yayılmalıdır. Türkiye için yeğane kurtuluş yolu İngiliz idaresi altına girmektir.

Bu maksatla cemiyetin şubeleri kurulmalı ve İngiliz taraftarlarını yaymak için gayret sarf edilmelidir.

Şehrimizde üç gazete günlerden beri İngiliz mandasının kabul edilmesi lehinde yayın yapmaktadırlar. Bunlar ALEMDAR SABAH ve (Türkçe İstanbul) gazeteleridir.

TRAKYA'DA YENİ BİR «İZMİR FACİASI» HAZIRLANIYOR

Türk halkına zülme başlayan Yunanlılar, Babaeski, Çorlu ve Lüleburgazlıları hicrete zorluyor

Mezalimi önlemek için yollanan 49. Fırka, İngiliz generalinin emriyle geri alındı

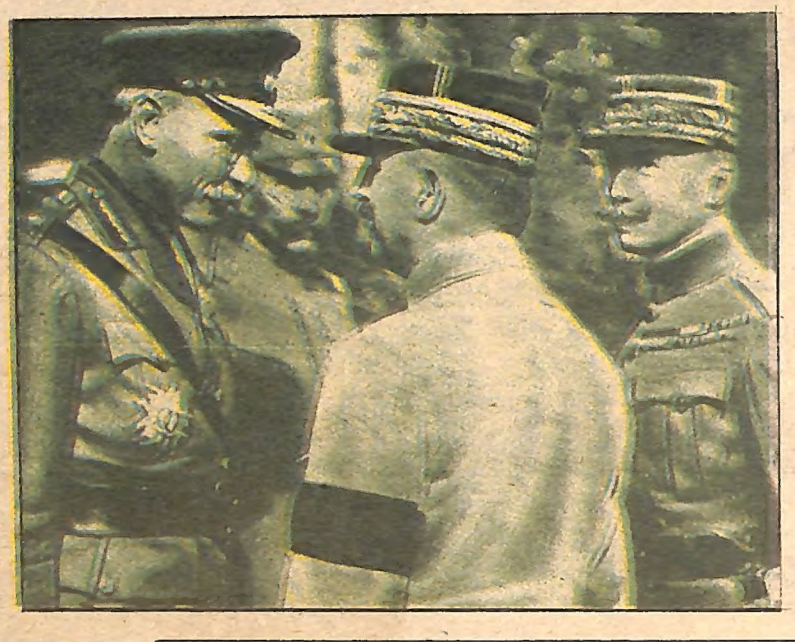

Trakya'da hazırlanmakta olan ikinci bir "İzmir Faciası"na karşı gerekli tedbirleri almamıza imkân vermeyen, elimizi kolumuzu bağlayan İngiliz Generali Milne (solda), Fransız Generali Franşe Desperey ile konuşurken (sağda).

HARBİYE Nezaretinden önceki gün İstanbul'da İtilâf Kuvvetleri Kumandanı İngiliz Generali Milne ile Şark Orduları Başkumandanı Fransız Generali Franşe Desperey'e bir yazı gönderilerek, bu defa Trakya'da ikinci bir "İzmir faciası"nın hazırlanmakta olduğu bildirilmiştir.

Öğrendiğimize göre, Harbiye nezaretini böyle bir duyurma yapmaya sevkeden olaylar şu şekilde gelişmiştir:

★ Mütarekeyi müteakip İtilâf Kuvvetleri Selanik'ten Trakyamıza girerken yanlarında bir de Yunan taburu getirmişler ve buna Hadımköy—Uzunköprü demiryolu hattını muhafaza vazifesini vermişlerdir.

★ İzmir olaylarını müteakip Yunan taburuna bağlı subay ve erlerin, Çorlu, Babaeski ve Lüleburgaz'da Osmanlı idaresini tanımayarak kendi idarelerini kurmaya kalkıştıkları ve Türk halkına zulüm yapmaya başladıkları tespit edilmiştir. Trakya Paşaeli Cemiyeti ile Edirne'de merkezi bulunan Birinci Kolordu bu hususta Harbiye nezaretini devamlı ikaz etmiştir.

★ Son olarak, Selanik'ten Yunanlıların, Trakya'daki sivil Rumlara üniforma ve silah, cephane sevkettikleri tespit edilmiştir. Bilhassa Babaeski havalisinde Türklere karşı zulüm şiddetlendirilmiştir. Aynı zamanda Yunan zabitleri ile erleri Türk halkına "Trakya'da İzmir gibi Buradan hicret etmenizden başka çare yoktur" diye propaganda yaparak bunları tehdide başlamışlardır.

★ Babaeski'de ciddî bir durumun belirmesi üzerine Birinci Kolordu Kumandanı Cafer Tayyar, 49'uncu Fırka'ya Kırkkilise'den İngiliz Generali Milne birkaç gün evvel Harbiye nezaretine bir nota yollayarak fırkanın eski yerine alınmasını istemiştir.

İşte bütün bu gelişmelerin adnunda Harbiye nezareti önceki gün yolladığı son yazısında 49'uncu Fırka'ya Kırkkilise'ye dönmesi için emir verdiğini Generel Milne ile Fransız Kumandanına bildirmekle beraber, Trakya'da Türk halkına karşı yeni bir İzmir faciasının hazırlandığından hiçbir şüphesi bulunmadığını, Türklerin hiçbir şüphesi bulunmadığını, Türklerin hicret yollarına itildiğini bildirmekte ve bu durum karşısında kan döküldüğü takdirde de vicdanî mesuliyetin İngiliz ve Fransız generallerine ait olacağını hatırlatmaktadır.

Trakya Türklerinin büyük heyecan içinde oldukları bölgenin bütün kasabakalarından gelen haberlerden de anlaşılmaktadır.

(Baştarafı 5. Sayfada)

İNGİLİZ TARAFTARLARI

Hürriyet Ihtilaf Fırkası Reisi Sadık Bey ise hazırlamış olduğu konuşmayı Zeynel Abidin'e vererek ona okutmuştur. Bu uzun konuşmada da, Türkiye'nin, İngiliz mandası altında konması tavsiye edilmiştir.

Sulhu Selâmet Fırkası Reisi Ferit Paşa ise, Hürriyet İtilaf'ın okunan bu beyannamesine çatmış demiştir ki:

"Millet, sükûn ile bugünkü belâdan kurtulmayacaktır. İzmir'e giren Yunan askeri orada mukabele görmedi. Mukabelesiz giren asker neler yapmadı? Rica ederim birbirimizi aldatmayalım. Hükümet, milletin itimadına mazhar bir şekil alsın, geçsin başımıza icabında hepimiz ölelim."

PATRİKHANE: İZMİR'İN İŞGALİ İÇİN İTİLÂF DEVLETLERİNE TEŞEKKÜR EDERİZ

İzmir'deki yüksek komiserlere mektup yollayan Patrikhane temsilcileri işgalden duydukları sevinci açıkladılar

PATRİKHANE temsilcilerinin önceki gün şehrimizdeki itilâf devletleri yüksek komiserlerine birer mektup sunarak, İzmir'in Yunan Ordusu tarafından işgaline müsaade edilmesinden dolayı duydukları sevinci belirttikleri ve teşekkür ettikleri öğrenilmiştir.

Rumca gazetelerin bildirdiğine göre, Patrikhane mektubunda, Türkiye Rumlarının her zaman ve **"Türklerin bütün işkencelerine rağmen"** Yunanistan'a bağlı kaldıkları ve İngiltere, Fransa ile Amerika'yı da desteklediklerini de kaydedilmektedir.

Mektup: **"İzmir'in Yunan tarafından işgali ile doğuda adalet kurulmaktadır"** demektedir.

PATRİK DÖNÜYOR

Paris'te Yüksek Konsey nezdinde İstanbul'da Yunanistan'a verilmesi için faaliyette bulunmuş olan Patrik Vekili Dorotee'nin İstanbul'a dönerken Atina'da birkaç gün kalacağı bildirilmektedir.

Dorotee'nin, Atina'ya uğrayacak ilk Patrik olacağına işaret eden siyasî çevreler bu sebeple geniş karşılama törenleri yapılmakta olduğunu da bildir-

YUNANLILAR İŞGALİ HOŞ GÖSTERMEK İÇİN KAMPANYA AÇTI

Yunan komutanı Zafiriu ise bir beyanatında silahlı Rumların Türklere hâlâ tecavüz ettiğini itiraf etti

İZMİR

TÜRKLERİ uyutmak ve Yunan işgalini hoş göstermek için Yunan kumandanlığı geniş bir kampanyaya girişmiştir.

Cumartesi günü İzmir Metropoliti Hrisostosmos, yanında müftü efendi ve Yunan ordusunun papazı da olduğu halde çarşı pazar dolaşmış, halka sükûnet tavsiye etmiştir. 15 mayıs işgal günü elinde asası, feslilerin katli için sağa sola koşmuş olan Metropolitin şimdi de müftü efendi ile birlikte dolaşarak kahveler önünde yaptığı konuşmalarda "Bütün milletlerin kardeş olduğundan" bahsetmesi kimseyi aldatamamıştır.

ZAFİRİU'NUN BEYANNAMELERİ

Diğer taraftan son iki gün zarfında Türkçe ve Rumca gazeteler işgal kuvvetleri kumandanı Zafiriu'nin iki beyannamesini de yayınlamışlardır

Zafiriu bu beyannamelerinde Türklere hakaret edilfnemesini Rumlardan istemekte, asayişin iadesi için çok sert tedbirler almaya hazır olduğunu da eklemektedir.

Zafiriu bu beyannamelerinden birinde, silahlı Rumların Türk ahalisine tecavüz etmekte olduklarını da itiraf etmekte, bunların Rum halkı olmayıp "kötü Rumlar" olduğundan bahsetmektedir.

Türkleri kandırmaya matuf beyannamenin bir yerinde de Zafiriu şöyle demektedir:

"Müslümanların fesi, Efzunların fesi, askerin kalpağı ve Avrupa'nın şapkası arasında fark yoktur."

ŞAPKA DÜKKANLARINA HÜCUM

Yunan işgalinin başlaması ile şehrimizdeki şapka dükkânlarına hücum olmuş, bir tek şapka kalmamış hepsi satılmıştır.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

ÇARŞAMBA 28 MAYIS 1919

YUNAN ORDUSU DÜN DE AYDIN'A GİRDİ...

● İtalyan kuvvetlerinin 5 km. çekilmesiyle yolu açık bulan Yunanlılar, 3 koldan girerek şehri işgal ettiler

● Mevcudu çok azalan 57. Tümen, Çine'ye çekildi. Halk heyecan içinde gelişmeleri bekliyor

İTALYAN kuvvetlerinin birkaç gün önce Selçuk mevkiinden 5 kilometre güneye çekilmeleri ile yolu açık bulan Yunan kuvvetleri ilerlemiş, önceki gece Germencik'i ele geçirerek dün de 3 koldan şehrimize girmişlerdir.

Aydın'ın işgali esnasında olay çıkmamıştır.

10 subay ile 43 erden ibaret kalmış olan 57'nci tümen karargâhı önceki gece Çine'ye çekilmiş, makineli tüfekleri götürmüştür. Fakat cephane ve silah depoları taşınamadığından bunların kapıları açılmış, isteyen köylülere silah ve cephane dağıtılmıştır. Yalnız silahlar fazla rağbet görmemiştir.

Aydın'a giren Yunan kuvvetlerinin mevcudu 5.000 kişidir ve altı dağ topu ile takviyelidir.

Öğrendiğimize göre, işgalden bir gün önce Aydınlı Rum Teohari Yorkiyadi başkanlığında bir heyet, Aydın'ın 10 kilometre garbında Karapınar'a giderek Yunan kuvvetlerinin önüne çıkmış ve şehri teslime geldiklerini bildirmiştir. Heyette dört Türk'ün de bulunması üzüntü yaratmıştır. Aydın halkının böyle bir heyetin gideceğinden ve hele Türk eşrafından 4 kişinin de bulunacağından hiç haberi olmamıştır.

Heyette bulunan diğer Rumlar Mihail Barutçu, Hacı Apostol, Manisalı Stilyo, Manisalı Bropulo'dur.

57. Tümen Kumandanı Albay Şefik'in, şehri tahliyeden önce mutasarrıf Abdurrahman Bey'e ihtarda bulunduğu, Türk halkına karşı İzmir'de olduğu gibi zulüm yapılmaya başlandığı takdirde civar tepelerden top ateşi açacağının Yunan kumandanına ihtar edilmesini istediği duyulmuştur.

Aydın Rumları Yunan ordusunu büyük tezahüratla ve ellerinde Yunan bayrakları ile karşılamışlardır.

Sultanahmet Camii'nde bugün Mevlid okunacak

Bugün Sultanahmet Camii'nde, İzmir'de şehit düşen kardeşlerimiz için mevlit okunacağı ilân edilmektedir.

Son Sultanahmet mitinginde bu yolda karar alınmıştır.

Mitinglerin yasak ilân edildiğini hatırlatan İtilâf kuvvetleri polisi, caminin dışına kalabalığın taşmaması için peşin ihtarda bulunmuştur.

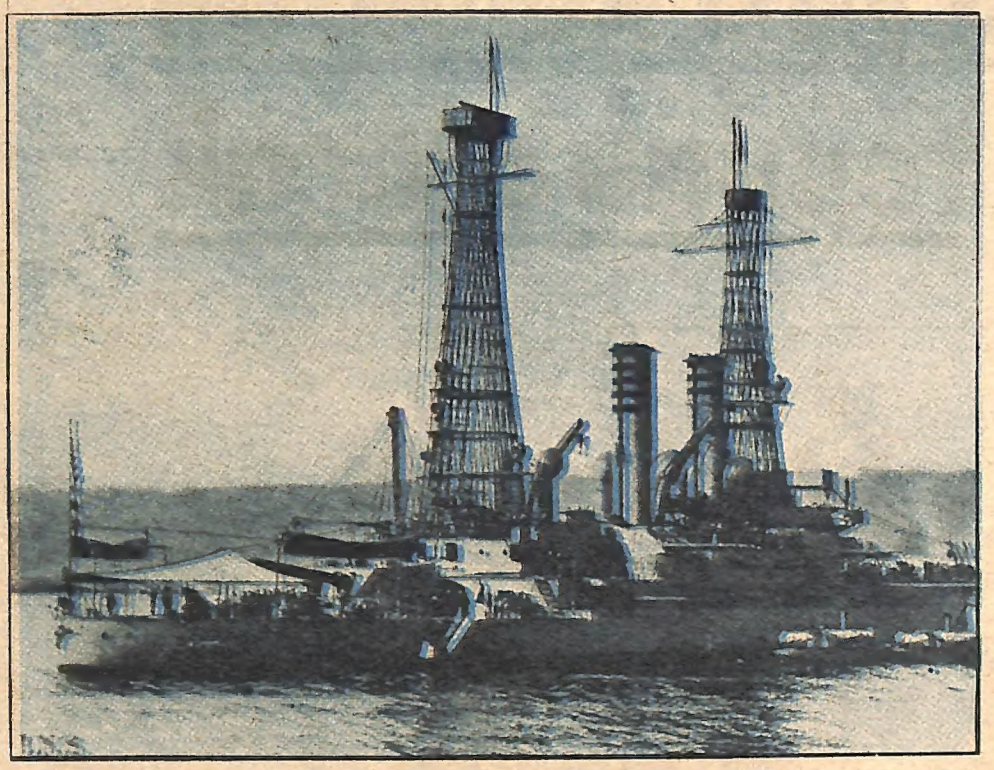

Ayvalık önünde beklemekte olan Yunan harp gemilerinden biri.

İtalyanların dağıttığı propaganda kartlarından biri

RUMELİ MUHACİRLERİ MUHTIRA VERDİ

Şehrimizde bulunan Rumeli muhacirleri dün itilâf devletleri yüksek komiserlerine bir muhtıra takdim etmişler ve bunda, Rumeli parçalandıktan sonra Yunan idaresi altında Türklere yapılan zulmü, cinayetleri bütün tafsilâtı ile anlatmışlardır.

Muhtırada, Cemiyet-i Akvam tarafından herhangi bir memleket üzerinde manda verilmeden Rumeli'de Yunan idaresinin mazisi etrafında tetkikler yapılması rica edilmektedir.

L'HUMANİTE GAZETESİ:

«Türkler'e hür yaşam hakkı verilmeli...»

● Fransız Komünist Partisi yanlısı gazete, bir Türk-Rum federasyonu da öneriyor

FRANSIZ Komünist Partisi'nin sözcüsü l'Humanite adlı gazete son bir makalesinde, müttefiklerin Türkiye'yi parçalamak istemelerini tenkit ederek, "Türk milletine hür yaşamak hakkı verilmelidir" demektedir.

l'Humanite gazetesi, Balkanlar'da Hıristiyan milletlerin de Türklere zulüm yapmış olduklarını hatırlatarak şöyle yazmaktadır:

"Fırkamızın kararı ile müttehiden ve bütün alemdeki insanlar için düşünen ve hareket eden bir sosyalist sıfatıyla milliyet meselesini ortaya atıyoruz. Bir Türk milleti vardır ki, her zaman mutaassıp değildir. Ve ekseriya bilâkis öyle iffet ve sadakat mesaide sebat gösterir ki, bu evsafa şarkta az tesadüf edilir. Esasen bu milletin de bütün noksanları ile beraber yaşamaya hakkı vardır."

l'Humanite, Avrupalıların, Rumlara ve Ermenilere karşı mezalimi bahane ederek Türkiye'yi parçalamak istediklerini belirterek şunları da ilâve etmektedir:

"Şarkta sosyalist dostlarımız bu mesele için en doğru ve en makul bir hal şekli tavsiye ediyorlar. Balkanlar'da cumhuriyet federasyonu yanında Anadolu'da bir Türk Rum federasyonu teşkilini teklif ediyorlar."

İzmir'de Yunan bataryası Ramazan topunu atacak

● Yunanlıların Türk halkını uyutma çabaları sürerken, bir Yunan subayı da yağmayı aşağı tabaka Rumların yaptığını öne sürdü

İZMİR

ZAVALLI Türk halkını uyutmaya matuf Yunan davranışları devam etmektedir. İşgal kuvvetleri kumandanının yeni bir beyannamesinde, Ramazan dolayısıyla sokağa çıkma kararlarının Türkler için hafifletildiğinden, sokaklarda gece 10'a kadar kalabileceklerinden bahsedilmekte ve Ramazan topunun, Yunan ordusu bataryaları tarafından atılacağı da ilân edilmektedir.

Diğer taraftan Birinci Yunan Tümeni Genelkurmay Başkanı Stamatopulos da MÜSAVAT gazetesinin bir muhabirine verdiği demeçte demiştir ki:

"İşgal günü yapılan zulüm ve yağmadan aşağı tabakaya mensup kimseler mesuldürler. Yunan ordusu ise herkese karşı müşfiktir. Bundan sonra yağma yaparken yakalananları acımadan kurşuna dizeceğim."

BULGARLARMIŞ!

Şehrimizde çıkmakta olan Jurnal d'Oryan gazetesi de İzmir'den gelen yolculara atfen verdiği hayalî haberinde, işgal günü karışıklıkların Bulgarlar tarafından atılan bir bomba yüzünden çıktığını ileri sürmektedir. Halbuki İzmir'de akıtılan Türk kanının kimler tarafından ve ne şekilde akıtıldığı resmî raporlarla sabittir.

Üç Türk savaş esirini bu şekilde yayınlayan Paris'in bu gazetesi, Venizelos'un dostu Lloyd George ile Venizelos'un dostu silah tüccarı Basil Zaharof tarafından çıkarılıyor.

NE YALANLAR..

ŞEHRİMİZDE Fransızca çıkmakta olan LİBERTE (Hürriyet) adlı gazete, Yunan işgal kuvvetlerinin girdikleri her şehir ve kasabada Türklerin kendilerini memnunluk ve sevinçle karşıladıklarını ileri sürmektedir.

Bu Yunan gazetesi şunları yazmıştır:

"Şimdiye kadar gelen haberler memnunluk vericidir. İzmir'in kıtalarımız tarafından işgali her tarafta sevinçle karşılanmıştır. Bu güzel haberi Soma Rumlarına bizzat Türkler vermişlerdir. İzmir'in işgali Denizli'de çarşamba günü haber alınmıştır. Türkler derhal miting yaparak Yunan hükümetine itimatlarını ilân etmişlerdir."

TAKSİM'DE BOMBA PATLADI ZAYİAT OLMADI

● Bu patlamaları şehirde asayiş olmadığı hissi vererek işgale yol açmak için Rumların yaptığı anlaşılıyor

ÖNCEKİ gece Taksim'de Feridiye semtinde bir bomba patlamış ve etrafta heyecan yaratmıştır. Bombanın patladığı yerde bir arşın kutrunda çukur açılmıştır.

Tahkikat yapmakta olan polis, nüfusça zayiat olmadığını bildirmektedir.

Daha önce de Kadıköy'e işlemekte olan vapurda bombalar bulunduğu ihbar edilmiş, fakat tahkikattan netice çıkmamıştı.

Öğrendiğimize göre bu bombalar şehirde asayiş bulunmadığı ve bu sebeple de İstanbul'un tamamiyle işgal altına alınması hissini yaratmak maksadıyla Rumlar tarafından patlatılmaktadır.

Anadolu'da galeyan ve heyecan!..

Haber aldığımıza göre, Yunan işgali karşısında Anadolu'nun her köşesinde başlayan galeyan ve heyecan devam etmektedir.

Önceki gün Ankara'da halk toplanarak Yunan işgalini protesto etmiştir. Hatipler, Anadolu'da yabancı işgalini hiçbir zaman kabul etmeyeceklerini söylemişlerdir.

BAFRA'DA

Bafra'da yapılan protesto mitingini müteakip şehrimize yollanan bir telgrafta şöyle denilmektedir:

"Yunanların bu taraflara doğru yayılmak istediklerini haber aldık. Kadın, erkek, genç, ihtiyar çılgın Yunanlıların istilasına başeğmeyeceğiz. Yunanlıların vatanı yalnız Yunanistan'dır ve Anadolu üzerinde hiçbir hakları yoktur."

Bafralılar, bir teki kalmayıncaya kadar Yunanlıları Anadolu'dan çıkaracaklarını da bildirmektedirler.

Beyşehir, Haymana, Pazarcık'da da halkın heyecanlı mitingler yaptığı öğrenilmiştir.

Birleşik Amerika Başkanı Vilson mandayı reddetti

"Amerika Bahriye Telsiz Telgraf Ajansı" tarafından dün dağıtılan bir habere göre, Birleşik Amerika Başkanı Vilson, Türkiye mandasını reddetmiştir.

Haberde, Türkiye için mandanın "Cemiyet-i Akvam"a verileceğinden de bahsedilmektedir.

BİR HEYET GELİYOR

Amerikan Senatosu üyelerinden 3 kişiden kurulu bir heyetin önümüzdeki günlerde şehrimize gelmesi beklenmektedir. Heyet üyelerinin Paris'ten yola çıktıkları bildirilmektedir.

Heyette Senato'dan Henry King ve Charles Crain'in de bulunduğu ve Mister Morg'un da müşavir sıfatıyla tayin edildiği öğrenilmiştir.

Türkiye'de durumu tetkik edeceği söylenen ve muhtelif cemaatlerin temsilcileri ile konuşacak olan heyetin tercümanı Robert Kolej mezunu Devizas adında bir Rum'dur. Bu sabahki İLERİ gazetesi bu hususu tenkit etmekte, Rum tercümanların garezkâr davrandıklarını da hatırlatarak Türk tercüman alınmasını heyete tavsiye etmektedir.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

PERŞEMBE 29 MAYIS 1919

İstanbul hükümeti , mitingleri yasakladı

Mustafa Kemal Paşa Trablusgarp Savaşı'nda silah arkadaşlarıyla beraber 1911.

MUSTAFA KEMAL: «MİTİNGLER DEVAM EDECEK»

Mustafa Kemal Paşa, Anadolu'ya yaydığı bir tamimle ,«Yunan işgali devamlı ve daha canlı protesto edilmeli» dedi

İSTANBUL hükümeti, İngilizlerin de baskısı altında mitingleri yasak ilân ederken, 9. Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşa, dün buradan Anadolu'ya yaydığı bir tamimle, milleti Yunan işgalini daha canlı ve devamlı bir şekilde protestoya davet etmiştir.

Samsun'dan karargâhı ile birlikte buraya gelmiş olan Mustafa Kemal Paşa, valilere ve Erzurum, Ankara, Diyarbakır kolordu kumandanları ile Konya'daki Ordu Müfettişliği'ne yolladığı bu tamimde, Yunan işgaline karşı milletin uyarılması ve harekete geçirilmesi lüzumu üzerinde durmuş, "büyük" ve heyecanlı mitingler yapılmasını bilhassa istemiştir.

9. Ordu Müfettişi'nin bu gizli tamiminde, İzmir ve arkasından da Manisa ile Aydın'ın Yunanlılar tarafından işgalinin müstakbel tehlikeyi daha açık bir surette gösterdiği belirtilerek, bu olayların "Kabili hazım ve tahammül olmayan bir ahval" yarattığı ilân edilmektedir.

Mustafa Kemal Paşa, pazartesi gününden itibaren protesto gösterilerine tekrar başlanıp devam edilmesini, İstanbul'a yabancı devletlere protesto telgrafları da gönderilmesini istemiş ve şu tavsiyede bulunmuştur: "Hıristiyan halka karşı bir taarruz ve nümayiş ve husumet gibi davranışlarda bulunulmaması elzemdir."

ÖDEMİŞ DÜŞMANLA SAVAŞA HAZIR

Ödemiş'te mukavemet hazırlayanlardan Kaymakam Erzurumlu Bekir Sami.

Şehirde savunma hazırlıkları hızlandırıldı, milis kuvvetleri teşkil edildi...

ÖDEMİŞ

YUNAN ordusunun yaklaşmakta olduğu şu sırada şehrimizde savunma hazırlıkları da hızlandırılmıştır. Kaymakam Erzurumlu Bekir Sami Bey ile Jandarma Kumandanı Binbaşı Tahir, bir milis kuvveti teşkiline muvaffak olmuşlardır.

Öğrendiğimize göre, önceki gün kaymakam İstanbul'a İçişleri Bakanlığı'na bir telgraf çekmiş, "Kâfi kudret ve kuvvet ve imanımız vardır. Emirlerinizi makine başında bekliyorum" demiş, fakat şu cevabı almıştır:

"Talimatı validen alınız! Timolyon."

Kaymakam bu cevap karşısında şaşkına dönmüştür. Çünkü, cevabı veren İçişleri Bakanlığı müsteşarı olan bir Rum'dur. Talimat alınması istenilen vaji ise, İzmir'de Yunanlıların elinde oyuncak durumunda bulunan Kanbur İzzet'tir. Bunun üzerine Kaymakam doğruca İçişleri Bakanı Ali Kemal'e başvurmuş ve bu defa ondan da aynı cevabı almıştır.

Bu sıradadır ki, 17. Kolordu Kumandanı Bekir Sami tarafından gönderilen Yüzbaşı Rasim Ödemiş'e gelmiş ve Yunan istilâsına karşı eldeki kuvvetlerle savunulması gerektiği hususunda Kolordu Kumandanı'nın talimatını getirmiştir.

Bunun üzerinedir ki, şehirde mevcut 1600 piyade tüfeğini Yüzbaşı Tahir, köylülere ve efelere dağıtmıştır. Gökçen Efe de Yunanla savaşacak kuvvete katılmıştır. Yunan kuvvetleri Ödemiş'e doğru ilerledikleri takdirde silahlı çarpışma olacağına muhakkak nazarı ile bakılmaktadır.

Kaymakamın telgrafı

Kaymakam Bekir Sami Bey, dün İzmir ve İstanbul'da İtilâf Devletleri mümesillerine de birer telgraf göndererek, Yunanlılar İzmir'den çekilmedikleri takdirde kan dökületeceğini, bunun mesuliyetinin de kendilerine ait olacağını bildirmiş ve şunları eklemiştir:

"Silah patlarsa, göreceğiniz netice pek acı ve elim olacaktır. Artık biliniz ki, kalem değil, silah dönüyor.

AYVALIK DİRENİYOR

Yunanlılar Ayvalığa yeni yardım yolladı

AYVALIK'ın kolay kolay kendilerine teslim edilmeyeceğini anlayan Yunan Kumandanlığı, dün yeniden takviyeler göndermiştir. Kasabanın işgali için toplanan Yunan kuvvetleri dört piyade bir ağır makineli tüfek bölüğü, bir Jandarma takımı, bir topçu bataryasıdır.

Diğer taraftan, iki günden beri limanda bulunan İngiliz muhribi de ani bir kararla ayrılmıştır. Hareketinden önce muhrip kumandanı İngiliz subayı, **"Amiral Kaltrop'tan aldığım emir üzerine sizleri başbaşa bırakıyorum"** demiştir.

Son takviyelerin gelmesi üzerine bu sabah Yunan çıkarmasının başlaması beklenmektedir.

ORDU KOMUTANLARINI DA TOPLUYORLAR

İngilizler, 67 ittihadcıyı dün Malta'ya götürdü

● İstediklerini yapmayı sürdüren İngilizler, bu şekilde hareketle İzmir'in işgaliyle başlayan galeyanı söndüreceklerini hesaplıyorlar

Malta'ya götürülenlerden Ziya Gökalp...

EVVELKİ akşam İngiliz karargâhından bir general, Harbiye Nâzırı Şevket Turgut Paşa'ya gelmiş ve Bekirağa Bölüğü'nde hapsedilmiş bulunanlardan yirmisini alıp götürmek üzere emir aldığını bildirmiştir.

Harbiye Nâzırı, ne sebeple ve kimlerin ne maksatla alınacağını sormuş, İngiliz generali bu hususta herhangi bir izahatta bulunmaya yetkili olmadığını söylemekle yetinmiştir.

Şevket Turgut Paşa, derhal Damat Ferit'e ve kabineye durumu bildirmiş ve yapılan toplantıda İngilizlerin bu davranışı müzakere edilmiştir. Teessürle öğrendiğimize göre, kabine hiçbir karara varamamıştır.

General Milne'nen adamları

Mütareke ahkâmına da tamamiyle aykırı olarak hareket etmekle kendilerini serbest gören İngiliz Kumandanı General Milne'nin adamları dün sabah erkenden Bekirağa Bölüğü'ne gelmişler ve Türk muhafızlarına bile aldırmadan mevkuflardan 67'sini toplayarak kamyonlara bindirip götürmüşlerdir.

Önceki akşam Harbiye Nâzırı'na gelen İngiliz generalinin elindeki listede yirmi isim bulunmasına rağmen, dün sabah 67 kişiyi toplamasının da izahı yapılmamıştır. Götürülenler, eski iktidarın ileri gelenleridir. Öğrendiğimize göre, aralarında şu şahıslar vardır:

Eski sadrazam Sait Halim Paşa, Abbas Halim Paşa, Şeyhülislâm Hayri Efendi, Eski Dışişleri Bakanı Ahmed Nesimî, İttihatçıların ileri gelenlerinden Halil İbrahim, Ali Münif, Fethi, İsmail Cambulat, Kemal, Mithat Şükrü, Ziya Gökalp, Rıza, Atıf beyler.

Hüseyin Cahid Bey...

Eski Dışişleri Bakanı Ahmet Nesimi Bey...

İngilizlerin dün Malta'ya götürdükleri Said Halim Paşa...

Eski Sivas valilerinden Ahmet, Sabit, Bedrettin, Musul Valisi Memduh, Konya Valisi Muammer, İzmir Valisi Rahmi, Edirne Valisi Zekeriya.

Eski Ittihatçı mebuslardan Übeydullah, Hasan Fehmi, Haydar, Hüseyin Kadri, Hüseyin Tosun, Habib, Salah Cimcoz, Suudi, Hacı Adil, Fazıl Berki, Ahmet Agaef, Hüseyin Cahid, Rıza Hamit, Sabri beyler.

Götürülen Generaller

İngilizler, Vahab ve Halit paşalardan maada, bilumum ordu kumandanlarını da toplamışlardır.

Süleyman Numan Paşa, Mahmud Kâmil Paşa, Hacı Ahmet Paşa da kamyonlara atılmıştır.

Eski garnizon kumandanlığından 14 subay da İngilizler tarafından götürülmüştür.

Toplananlar, kamyonlarla Tophane'ye indirilmiş, kayıklarla, süngüler arasında "Prencess Victoria" gemisine nakledilmiş ve Malta Adası'na sevkedilmişlerdir.

İngilizler'e yakın çevrelere göre, İzmir'in işgali üzerine başlayan galeyan bu şekilde söndürülmek isteniliy ormuş.

İstanbul'un fethini kutlamak yasak

Bugün, Sultan Fatih tarafından İstanbul'un fethinin yıldönümüdür. Her yıl yapılmakta olan kutlama törenleri, polis müdüriyetinin bir emri ile bu defa yasak edilmiştir. İngiliz kumandanlığının, Rumları gücendirmemek için bu yasağın alınmasını polis müdüriyetinden istediği öğrenilmiştir.

Anadolu'ya geçen Rauf Bey, Ankara'ya hareket etti

● Efelerden Mustafa Kemal'e itaat etmelerini isteyen Hamidiye kahramanı İstanbul'dan 24 mayısta gizlice hareket etti ●

Gizlice Anadolu'ya geçtiği bildirilen Rauf Bey...

Ödemiş'te efelerle konuşup Mustafa Kemal'e itaat edilmesini isteyen Rauf Bey'in yanında, İbrahim Süreyya, Topçuoğlu, Nazmi ve Yüzbaşı Tufan'la bir Hintli subay da var.

ÖDEMİŞ—

Balkan Harbi'nin Hamidiye kahramanı Rauf Bey'in yanında bazı arkadaşları ile birlikte şehrimizden geçtikleri bildirilmektedir.

Öğrendiğimize göre, Rauf Bey, yanında İbrahim Süreyya, Nazmi, Yüzbaşı Osman Tufan ve Balkan Harbi'ne gönüllü katılmış Hintli subay Abdürrahman Bey'ler olduğu halde, İstanbul'dan 24 mayısta gizlice çıkmış ve vapurla önce Bandırma'ya gelmiş tir. Rauf Bey, şehrimizde Demirci Mehmet Efe ile de görüşmüştür.

Hamidiye kahramanı, Yunan istilâsına karşı konulması gerektiğini söyleyerek, Samsun'da Mustafa Kemal Paşa'dan gelecek emirlere itaat edilmesini de tavsiye etmiştir.

Rauf Bey ile arkadaşları, Ankara'ya gitmek üzere Afyonkarahisar'a haraket etmişlerdir.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

CUMA 30 MAYIS 1919

Büyük Mecmua yukarıda görülen kapak resmi ile bu hafta intişar etmiştir. Sultan Fatih, siyah bayraklara bürünen İstanbulumuzu elemle seyretmektedir...

Kahramanca direndiler...

YUNAN KUVVETLERİ AYVALIĞI İŞGAL ETTİ

Bu sabah başlayan işgal sırasında, şehrin batı kesiminde düşmanla çarpışmalar oldu. 172. Alay çekilmek zorunda kaldı

AYVALIK

YUNAN kuvvetleri bu sabah kasabamızı işgale başladılar. Hava aydınlanmadan bir Yunan birliğinin Sıçan Adasına çıkarılması ve bu kuvvetin karanlıktan da faydalanarak Ayvalığın kuzeyindeki tepeleri hemen ele geçirmesi işgali kolaylaştırdı. Bu tepeleri ele geçirmek için 172'nci Alay Kumandanı Yarbay Ali'nin sevketmiş olduğu müfreze Yunan'la karşılaşmış, kısa bir çarpışmayı müteakip üstün kuvvet karşısında geri çekilmiştir.

Şehrin içinde Rumlar çok olduğundan ve haftalardan beri limanda durmakta olan Yunan Kızılhaç gemisi vasıtasıyla bunlar silahlandırılmış bulunduğundan alay, savunma hattını kıyılarda değil de geride tepelerde kurmuştu. Fakat kuzey tepelerin kontrol altına alınmasının unutulması savunmayı yıkmıştır.

Esas Yunan çıkarması ilk aydınlıkla limana yapılmıştır. Gelen kuvvetler arasında, önceleri Ayvalık'tan ayrılmış Rumların bulunduğu, hepsinin de silâh taşıdığı görülmüştür.

Büyük Yunan kuvveti körfeze çıkarma yapıp gerideki tepelere ilerleyince ilk geniş çarpışmalar olmuş fakat burada da tutunamayacağını anlayan Yarbay Ali, mevcudu 500 kişi bile olmayan birliklerini Kozak nahiyesi istikametine çekmiştir.

Mustafa Kemal:«Hükümet yabancıların esiridir»

Kâzım Karabekir'e bir telgraf çeken Mustafa Kemal Paşa, «Gizli teşkilât kurup, istiklâl için mücadele edilmeli»

HAVZA

MUSTAFA Kemal Paşa dün Erzurum'da 15'inci Kolordu Kumandanı Kazım Karabekir Paşa'ya yolladığı bir şifre telgrafında "İtilaf devletlerinin, millî istiklâlimizi ve devletimizi idama mahkûm etmekte oldukları anlaşılmıştır" demekte ve İstanbul'daki Türk hükümetinin de yabancı kuvvetlerin elinde esir bulunduğunu ve İstanbul şehrinin de kuvvetle işgal altında olduğunu bildirmektedir.

Mustafa Kemal Paşa, Anadolu'daki devlet memurlarının itimat edilecek şahıslarla işbirliği halinde gizli olarak teşkilâtlanmaları gerektiğini de kaydederek, istiklâlimizi temin için bu şekilde yapılacak çalışmalarda ve mücadelede esas ödevin de askerlere düştüğünü ilâve etmektedir.

Mustafa Kemal Paşa bu gizli telgrafında "Milletin esaretten kurtarılması, hâkim ve müstakil olarak topraklarımızda yaşayabilmesi ancak azimkâr ve namuslu ellerin milleti kısa ve doğru yoldan müdafai hukuk ve istikbâle sevkiyle kabil olacaktır." demektedir.

Mustafa Kemal Paşa bu telgrafı ile istilaya karşı silahla karşı koymaya kararlı bulunduğunu da açıklamaktadır.

Dokuzuncu Ordu müfettişi Rumların sahillere yanaşmaları ihtimaline karşı da köylerin silahlandırılmasını, bu gibi sarkmaların yurdun içine doğru yayılması karşısında ateşle mukabele edilmesini ve sahillerdeki depolarda bulunan silahların gizlice içeri doğru kaçırılmasını istemektedir.

Mustafa Kemal

Yunan Başbakanı olayları tahrif ediyor

Venizelos: «İzmir'de sadece 78 Türk öldürüldü»

Yunan Başbakanı, Barış Konferansı Başkanı'na yolladığı mektupta, Türkler'in kayıp sayılarını da azaltıyor

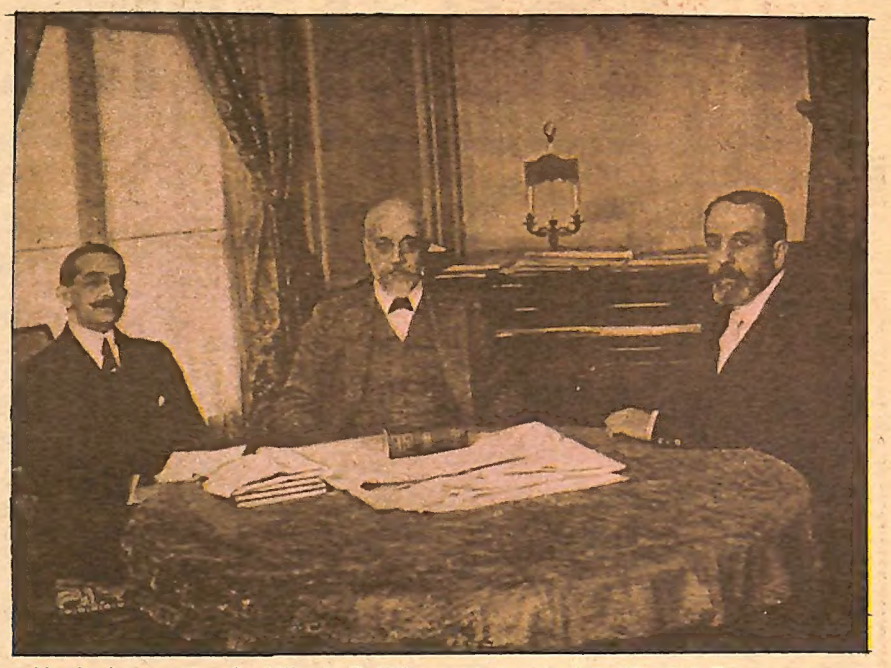

Venizelos, sağında Nikola Politis ve solunda büyük elçi Romanos, Paris'te büyükelçilikte karargâhını kurmuş, "Büyükler"in toplantılarını yakından takip ediyor...

PARİS

YUNAN Başbakanı Venizelos, İzmir'de işgal günü cereyan eden kanlı olaylarla ilgili olarak kendisinden izahat istemiş olan Barış Konferansı Başkanı Klemanso'ya 29 mayıs tarihli bir mektup yollamıştır.

Olayları tekrar başka bir şekle sokarak Yunan subay ve askerlerinin mesuliyetini hafifletmeye kalkışan Venizelos, yağma olayları ile ilgili iki Yunan askerinin de kurşuna dizilmiş olduğunu, yedi Yunanlının da daha hafif cezalara çarptırıldıklarını açıklamakta ve şunları anlatmaktadır:

"Bay Başkan,

İzmir olayları ile ilgili olarak size yanlış haberler verilmiştir. 15 mayıs sabahı halk Yunan çıkarma birliklerini coşkun bir sevinçle karşılıyordu. Bütün İzmir sevinç içindeydi. Fakat Efzun birliği Türk mahallesine yaklaştığı bir sırada kışladan ve Vali Konağı ile hatta evlerden Yunan askerleri üzerine ateş edildi. Bunun üzerinedir ki ortalık karıştı. Olaylarda 163 kayıp vardır. 63 ölü ve 100 de yaralı tespit edilmiştir. Bunların 62'si Yunanlı sivil ve askerdir. 78 kişi de Türktür. Bir Yahudi ve diğer milletlerden de 22 kişi kayıptır."

Venizelos, Yunanlıların kayıp sayısını şişirirken Türklerinkini azaltmaya bilhassa dikkat etmiş ve bu olaylardan sonra yağmacılık yapıldığını itiraf ederek, **"Fakat bunlar yakalanmışlar ve Divan Harbe verilmişlerdir"** demiştir.

Yunan Başbakanı Klesmanso'ya yolladığı bu mektupta Divan Harp kararı ile iki Yunanlının kurşuna dizildiğini, 7 Yunanlının daha hafif cezalara çarptırıldıklarını da bildirmekte **"Şimdi Türk vali ve Türk memurlar işbaşındadırlar ve şehirde sükûnet temin edilmiştir"** demektedir.

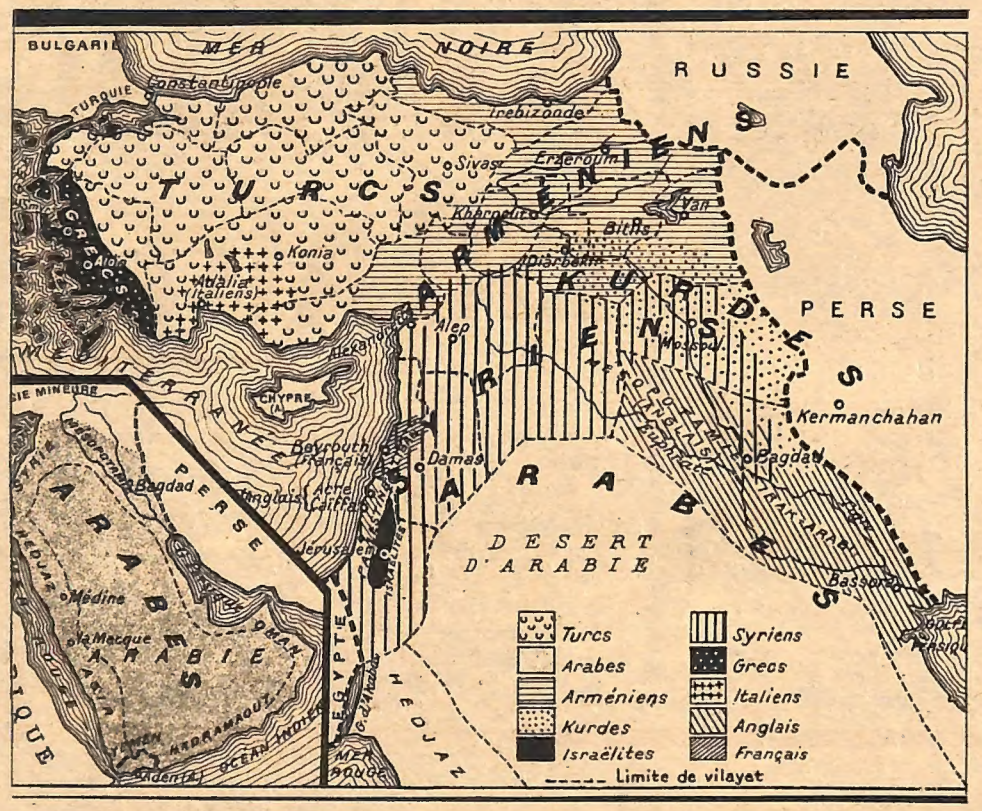

«Ayasofya'da Patriğin elini öpeceğim»

● *Yunan Başbakanı, Paris'ten yolcu ettiği patrik vekiline konuyla ilgili söz verdi*

PARİS

Patrik Vekili Dorote dün akşam trenle hareket etmiştir. Patrik vekili birkaç gün Atina'da Yunan hükümetinin misafiri olarak kalacak ve sonra İstanbul'a geçecektir.

Gara gelerek Patrik vekilini uğurlayan Yunan Başbakanı'nın kendisine şu sözleri yüksek sesle söylediği duyulmuştur:

"Allahaısmarladık. Yakında elinizi Ayasofya'da öpeceğim!" Bu sözler, İstanbul Patrik vekilini son derece sevindirmiştir.

DAVETİYELERDE «VATAN'IN İMDADINA KOŞ» DENİLİYOR

SULTANAHMET MİTİNGİ BUGÜN...

● Davetiyelerin yasağa rağmen dağıtılmasına polis müdüriyeti karşı çıkamadı

MİTİNGLERİN yasak edilmiş olmasına rağmen dün halk arasında davetiyeler dağıtılmış ve Türkler bugün Sultanahmet Meydanı'nda toplanmaya yeniden davet edilmiştir. Toplantıyı tertip edenler bunun "miting" değil bir "dua günü" olduğunu beyan etmişler ve genişleyen galeyan karşısında polis müdüriyeti bir şey yapamamıştır.

Dün halk arasında dolaştırılan davetiyeler şu şekilde kaleme alınmıştır:

"Müslüman yarınki cuma günü resmî dua günüdür.

Fatih, Sultanahmet, Beyazıt camilerinde cuma namazından sonra Müslüman ve Türk ırklarının kurtuluşu için dua edilecek, vatanını seven her Müslümanın bu içtimalarda bulunması dinî vazifedir. Camilerde, evlerde Cenabıhakka yalvarmak için tedeerru et. Duadan sonra Allah'a yükselen kalbinle Sultanahmet'e Türk ve Müslümanların koşacağı bu büyük ve umumî içtimaya gel.

"Sevgili vatanın parçalanıyor. Öldürücü felâketler yağıyor. Hak perdesine bürünen haksızlar, camilerin mukaddesatını çiğneyecektir. Gözlerini aç, dindaşlarını, milletini düşün, İzmir facialarını öğren, Anadolu senin karar ve emrini bekliyor. Haksızlıklara karşı feryat et. Alemin vicdanına hitap eden heyecanlarınla hakkını müdaafaaya, parçalanan vatanının imdadına koş. Bu mitingde kurtarıcı kararlarını ver ve halasın için çalışmaya yemin et.

Yasağa ve bu toplantının bir "dua günü" olacağı beyan edilmiş olmasına rağmen dün akşam Sultanahmet Meydanı'nda yüksek bir kürsü kurulmakta olduğu görülmüştür. Bundan evvel olduğu gibi onbinlerce Türk'ün toplanacağı anlaşılmaktadır.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

CUMARTESİ 31 MAYIS 1919

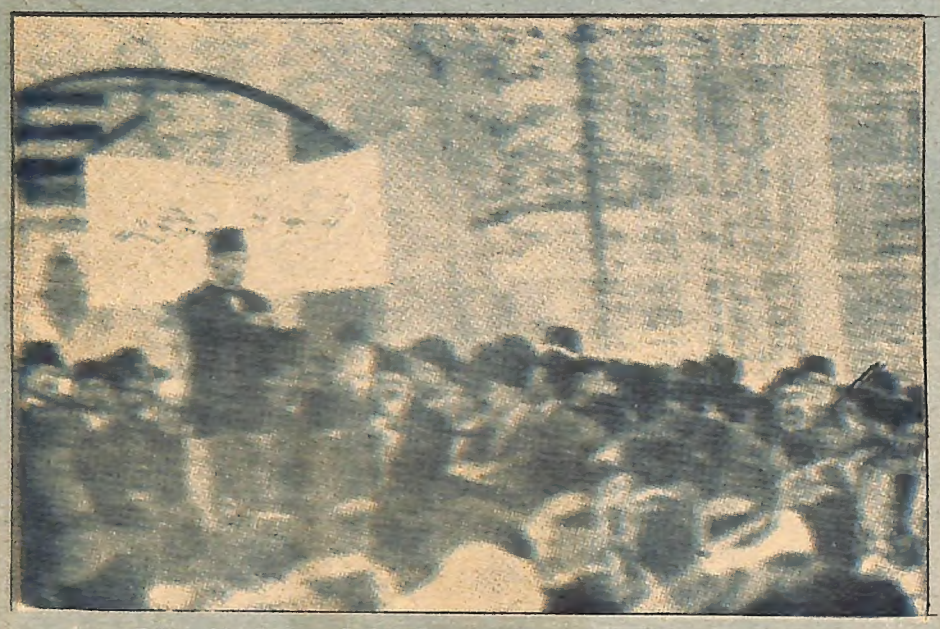

Edirne'de Sultan Selim Camii avlusunda yapılan miting...

Binlerce Edirne'li İzmir için miting yaptı

Öğrendiğimize göre, geçen salı günü Edirne'de Sultan Selim Camii avlusunda binlerce halkın iştiraki ile büyük bir miting yapılmıştır. Yukarıdaki resimde, Sultan Selim Camii avlusunda yapılan büyük mitingten bir sahne görülmektedir. Bu münasebetle bütün Türk bayrakları siyah tüllerle örtülmüştür. Toplanan 10 bin Türk, İzmir'den Yunan kuvvetlerinin derhal çekilmelerini istemiş ve istiklâl uğrundaki mücadeleye yardım edeceklerine and içmişlerdir.

Mustafa Kemal, istiklâlimiz için silahlı mücadeleye kararlı

Yunan'a silahla karşı koymak gerektiğine inanan Paşa, Doğu'da Ermeni tehlikesine dikkati çekti

HAVZA

Mustafa Kemal Paşa dün Erzurum'da Karabekir Paşa'ya yolladığı yeni bir telgrafında, millî istiklâlimizi kurtarmak için silahlı mücadeleye atılmaya kararlı olduğunu bildirmiştir

Dokuzuncu Ordu müfettişi,29 mayıs'ta vali Münir Bey'den bir telgraf aldığını, bunda Ermenilerin Kars ve Sarıkamış'ta onbin asker topladıklarının ve Ermeni generali Anranik'in de 30 bin kişilik bir kuvvetle Van'a doğru sarktığının bildirildiğini söyleyerek bu hususta 15'inci Kolordu Kumandanı'ndan izahat istemektedir.

Paşa'nın bu telgrafının en önemli tarafı, şimdiki durumumuzun tahlilini yaptığı kısımdır. "Siyasî vaziyetimizi ben çok karanlık görüyorum" diyen Mustafa Kemâl, İngilizlerin İzmir'de yaptıkları gibi doğuda da Ermenilere pişdarlık etmeleri ihtimalinin kuvvetli bulunduğunu kaydetmekte ve şöyle demektedir:

"Kanaatimce böyle bir hali biz muhasemata iptidar ad ve telakkiye mülk-ü meşruumuzu ve istiklâl millîmizi kurtarmak için mecburuz."

Paşa bu görüşlerini İstanbul'a Genelkurmay Başkanı Cevat Paşa'ya da bildirmiş olduğunu söyleyerek, İstanbul hükümetinin durumunu da şöyle belirtmektedir:

"Adeta mahsur bir kaleye benzeyen Babıâli'de itilâf mümessilerinin esiri gibi bir şekilde mukadderat-ı milleti idareye uğraşan hükümet-i merkeziyemizin bu gibi hususta hiçbir şey diyemeyeceğini, yapamayacağını bugünkü misalleriyle takdir edebiliriz."

Halk, yasağı dinlemedi

SULTANAHMET MİTİNGİNDE 100 BİN KİŞİ TOPLANDI

● *Miting sırasında toplanan büyük kalabalık, «İstiklâl isteriz» diye bağırdı*

DÜN gece memleket sarsıldı. İki tarihî mabed arasında 100.000 kişi toplandı. Tezahürat görülecek bir manzara idi. Polis müdüriyeti, toplantının Sultanahmet Camii duvarları içinde kalması şartı ile buna özel bir müsaade verdiğini bildirmiş olmasına rağmen büyük kalabalık dört duvar arasına sığmadı, meydana taştı.

Fatih, Beyazıt, Sultanahmet camilerinde selât-ı cumayı ede eden kadın-erkek binlerce binlerce mümin Ayasofya meydanını birden doldurdu. Süratle yüksek bir yerde siyahlara garkedilmiş muazzam bir kürsü kuruldu.

İsmail Hakkı Bey'le Şükûfe Nihal Hanım'ın heyecanlı konuşmalarından sonra kürsüye gelen Hoca Rasim Efendi şunları söylemiştir:

"Biz bu belâlara, felâketlere niçin düştük biliyor musunuz? Sustuk da ondan! Haksızlıklara, zulme karşı isyan etmedik, sükût ettik. Tecavüzlere sesimizi çıkarmadık. Eğer bir seçme hakkına sahip olsaydık ve milletin sinesinden doğacak millî bir meclisimiz ve bunun itimadını kazanmış bir kabinemiz olsaydı biz bu günleri görmezdik."

VAHŞİLER

Milaslı Dr. İsmail Hakkı Bey, **"Vahşiler İzmir gibi bir memlekette zulüm yaptılar ve Avrupa bunun karşısında sustu"** demiş, Avrupa'ya itimad kalmadığını beyan etmiş ve bağırmıştır:

"Esir olmayacağız!"

Son olarak kürsüye gelen Hamdullah Suphi Bey şunları söylemiştir:

"—Bizi Anadolu'muzda rahat bırakmak istemiyorlar. Anadolu kaç mazlûm halka vatan olmuş bir topraktır. Kırımdan sürülen yuvaları dağılan zavallı Tatarlar. Kafkas'dan sürülen zavallı Çerkesler, Rumeli'nin her tarafından yangın önünde, kılıç önünde muhaceret eden zavallı Türkler, Arnavudlar, Boşnaklar.

Galip devletlere soruyoruz: Biz Yunan idaresinin ne olduğunu pek güzel biliriz. Mora'dan Tesalya'ya, Tesalya'dan Trakya'ya Yunanistan'ın inkişafı imha demektir. Anadolu'da Yunanistan demek yangın demektir."

Hamdullah Suphi Bey, **"Yunanlıları istemiyoruz. Eğer mutlaka bu vatanpârenin alınması icap ediyorsa İngilizler, Amerikalılar alsınlar"** deyince büyük kalabalıktan birden sesler yükselmiştir:

"İstikbal isteriz. Biz hak isteriz. İstiklâl isteriz!"

Bunun üzerine Hamdullah Suphi Bey: **"Evet arkadaşlar, ben de sizinle istiklâl istiyorum. Fakir olmaya, sefil olmaya, bedbaht olmaya razıyız, başımızda Türk hükümeti bulunsun, fakat eskiden yapılan zulümler gibi bizi mutlaka bir haksızlığa mahkûm etmek istiyorlarsa Aydın Yunan'a kalmasın!"**.

Bundan sonra padişaha sunulacak miting kararları okunmuş, kabul edilmiştir.

Dünkü mitingde alınan kararlar şunlardır:

Dünkü miting sonunda büyük kalabalığa teker teker sunularak, alkışlar içinde kabul edilen kararlar şunlardır:

1. Türkler, Vilson prensiplerinin kendilerine ait olan 12' nci maddenin tam olarak tatbikini talep ederler.

2. Pekçok esir milletlere istiklâl verilir iken 950 seneden beri Anadolu'da saltanat ve istiklâle malik olan bir milletin esaret altına alınması âdalete muvafık olamaz.

Kemal-i azm ile hakkımızı talepte son dereceye kadar ısrar edeceğiz. Biz Türk ekseriyeti haiz olan memleketlerin birliğine vaki olan tecavüzü, medenî alem huzurunda protesto ediyoruz.

Mitingde kabul edilen bu kararları Padişaha sunacak bir heyet de seçilmiştir.

Aydın zeybeği...

AYDIN TÜRKÜSÜ

Dün İLERİ gazetesine kapalı bir zarf gönderildi. İçinden de bir Aydın türküsü çıktı. Altında ne bir imza ne de bir harf. Yalnız bir tezkerede şunlar yazılıydı:

"Gönderdiğim türküyü yazanın kim olduğunu aramayınız. Onu, bugün her ferdi ağlayan bir milletin kederli şairi yazdı. İhtimal ki, yarın bir sanatkâr ilham de besteleyecek. Millet bir müddet de şu ufacık türkünün musikisi ile ağlayacaktır. Avrupalılar Türkle Aydın arasındaki irtibatı bilemezler. Bizim millî ve asil halka ait musikimizle raksımızın en kıymettar bir kısmı da Aydın'daki zeybeklerdir.

Zeybeği Türkten ayırmak bu milletin benliğinden büyük bir şeyi yıkmaktır. Bu ise mümkün değildir. Türkümü lütfen neşrediniz. Onu bir kerre de İLERİ'nin sahifesinde okuyup teessürümü yeniliyeyim. İmzaya ne lüzum var. Bütün Türkler gibi Aydın için, İzmir için gözyaşlarını döken bir Türk."

Aydın Türkün ana yurdu
Vermez onu altın ordu
Düşman İzmir'e girerken
Bütün millet ağlıyordu

Aydın, Aydın güzel Aydın
Ah bir kerre kurtulaydın

Doğma güneş yasımız var
Git haber ver diyar diyar
Türkün kolları bağlandı
İzmir'i ondan aldılar

Aydın, Aydın güzel Aydın
Ah bir kerre kurtulaydın

Yaşadıkça Türk evlâdı
Değişir mi (Aydın) adı
Alem cenun mu getirdi
Yoksa tarih mi bunadı

Aydın, Aydın güzel Aydın
Keşke yanıp yıkalaydın

Karalar mı giydi bu yaz
Yeşil duvaklı bağların
Her kuşa mesken olamaz
Kartal yuvası dağların

Aydın, Aydın güzel Aydın
Korkma benden ayrılmadın
Bekle geleceğim yarın."

Damat Ferid'in mektubu tartışıldı

Dörtler, bir Türk heyetini dinlemeyi kabul etti

Yunan işgâlleriyle ilgili Amerika Başkanı, «Aydın'a kadar yayılmalarına karar verdik» dedi

B. Amerika Başkanı Woodrow Wilson...

PARİS

YÜKSEK Konsey'in dün yaptığı toplantıda, Damad Ferid'in, bir Türk delegasyonunun Barış Konferansı tarafından dinlenilmesi için yollamış olduğu bir mektup okunmuştur.

Bu mektup okunduktan sonra toplantıda bulunanlar arasında şu tartışma cereyan etmiştir:

Başkan Vilson—Herhangi bir düşman delegasyonu kabul etmedik ki?

Loyd Jorj—Almanlara yapılan muamelenin Türklere de yapılmaması için bir sebep göremiyorum. Bir Türk delegasyonunun dinlenilmesine bir itiraz var mı?

Başkan Vilson —Hayır Fakat Bulgarlar da aynı şeyi isteyeceklerdir.

Loyd Jorj—Buna bir mahzur görüyor musunuz?

Başkan Vilson —Bu halin Romanyalılarla güçlükler yaratmasından endişe ediyorum.

Loyd Jorj —Şimdilik Bulgar meselesi üzerinde tesbit edilmiş bir fikrim yok.

Başkan Vilson —Türkler, İzmir'de yaptıklarımızı protestoya başlayacaklar.

Klemanso—Bize ne bundan?

Başkan Vilson—Bir tartışmaya kapılmamak lâzımdır.

Orlando —Fakat gene de onları dinleyebiliriz.

Başkan Vilson —Fakat murahhas sıfatiyle. Çünkü hazırlıklarımız azdır. Yerinde bir tahkikat yapsak, tartışmak istedikleri konuların neler olduğunu sorsak daha iyi olmaz mı?.

Klemanso— Onları dinlemeyi kabul ediyoruz. O kadar.

Loyd Jorj —Bırakalım söylemek istediklerini söylesinler. Bu, büyük bir tehlike teşkil etmez.

Bu tartışmayı müteakip, Damad Ferid'e bu yolda bir cevap yazılması kararlaştırılmıştır.

Aynı toplantıda Yunan ordusunun Anadolu'da ileri hareketi de tartışılmıştır.

Klemanso bu hususta şöyle demiştir:

"Yunanlıları, İzmir'den uzaklara ilerlememeye davet etsek, bunu düşünüyorum. Manisa'yı da işgal ettiler."

Buna karşılık Amerika Başkanı Vilson şu cevabı vermiştir:

"İşgal bölgelerini bütün İzmir sancağına, Aydın'a kadar yayabileceklerine karar verdik."

Bu tartışma da burada son bulmuştur

Senatör Henry Cabot Lodge...

Senatör Lodge bir teklif hazırladı

Birleşik Amerika Senatosu'nun 23 mayıs günü yaptığı toplantıda konuşan Senatör Lodge, Anadolu'nun Rumlarla meskûn bütün bölgelerinin Yunan idaresi altına konmasını istemiş ve bu yolda bir teklif hazırladığını bildirmiştir.

Kabine, Yunanlılara karşı konulmaması için karar aldı

YUNAN ORDUSU İLE SAVAŞILMAMASI VE BU KUVVETLERİN İLERLEMESİ HALİNDE ASKERİN GERİ ÇEKİLMESİ EMREDİLİYOR.

Damad Ferid'in başkanlığında dün yapılan kabine toplantısında Yunan kuvvetlerine mukavemet edilmemesi ve askerî birliklerin, Yunan ordusu ile karşılaştıkları noktalarda, ateş etmeden geri çekilmeleri hususunda karara varıldığı öğrenilmiştir.

Kabinenin bu kararını Harbiye Nazırı Şevket Turgut Paşa ile İçişleri Bakanı Ali Kemal derhal ilgililere telgraflarla duyurmuşlardır.

Harbiye nazırının telgrafında: "İtilâf devletleri nezdinde teşebbüsler yapıldığına ve Yunan kuvvetlerinin çokluğundan ötür mukavemet mümkün olamayacağına göre..." böyle bir kararın alınmış olduğu belirtilmektedir.

İçişleri Bakanı da kabine kararını Anadolu'da idare âmirlerine bildiren telgrafında şöyle demektedir:

"Hükümet Yunanistanla harp halinde olmadığı için, yapılmış olan işgale karşı madem ki fiilen de protesto edildi, artık çarpışmadan çekilmesi kabine kararı ile tebliğ edilmiştir."